

Oslavujeme lesy! Bez nich by to nešlo.

20.3.2023 - Radek Drahný | Správa Krkonošského národního parku

Stejně, jako jsou lesy úplně zásadní součástí planetárního ekosystému z celosvětového hlediska, jsou krkonošské lesy velmi podstatné z pohledu našeho regionu, Česka i střední Evropy.

Krkonošské lesy jsou domovem tisíců druhů živé přírody. Většina z odhadovaných dvou tisíc druhů makromycet, tedy okem viditelných a plodnic tvořících hub, je doma právě v lese. V krkonošských lesích roste přes 400 druhů mechů a jätrovek. Stovky druhů lesních bylin, vždyť jen dřevinných druhů roste v lesích Krkonoš přes 60. V lesích žije kolem 200 druhů obratlovců, z toho přes 100 zde hnízdících druhů ptáků a významná část z několika desítek tisíc druhů bezobratlých vyskytujících se v Krkonoších.

Krkonošské lesy jsou také úžasným průvodcem pestrosti vegetačních stupňů našich nejvyšších hor. Krkonoše začínají v nadmořské výšce kolem 400 m v údolích horských potoků listnatých lesů podhorského (submontánního) stupně, které tvoří (nebo by v přirozených lesích měl tvořit) především buk lesní, ovšem spolu s dalšími druhy, jako jsou javory (zejména klen), jasany, olše, osiky, různé druhy vrby, břízy a další. Od 800 do 1 200 metrů nad mořem tvoří horský (montánní) vegetační stupeň především pravé horské smrčiny – tedy lesy, kde je v českých podmínkách doma smrk ztepilý (pak ještě v chladných údolích, tzv. mrazových kotlinách). Ani horské smrčiny ale nejsou zdaleka jednotvárné. Najdeme tu smrčiny podmačené, suché i rašelinné. Mezi smrky můžete tu a tam najít i statečné jedince buku, častěji ale břízy bělokoré i karpatské, nebo charakteristický jeřáb ptačí. A poslední výškový stupeň, kam zasahují v Krkonoších lesy, i když poněkud nezvyklé, je stupeň vysokohorský, neboli alpský (1 200–1 450 m n. m.). I tam jsou to lesy, i když jsou tvořeny zejména keřovitými borovicemi klečemi, mezi nimiž se můžeme potkat s jeřábem, břízami, vrbou lapenskou či krkonošskou specialitou, jeřábem sudetským. Tyhle lesy už jsou také součástí biotopů krkonošské arko-alpínské tundry, největšího přírodního pokladu světového významu, který chrání Krkonošský národní park.

Jak udává Organizace OSN pro potraviny a zemědělství (FAO), zdravé lesy jsou podstatné pro ochranu klimatu – světové lesy zadržují 662 miliard tun CO₂ (což je víc, než polovina CO₂ ve vegetaci i půdě celé planety); protože skvěle zachycují vodu, jsou skvělou ochranou proti povodním i suchu; svým „dýcháním“ (transpirací a evaporací) udržují příjemné a životadárné mikroklima ve svém okolí a ochlazují vzduch – což je fajn nejen pro lidi, živočichy a rostliny, ale je to podstatné i pro koloběh vody v krajině a ovlivňuje to i proudění vzduchu.

A – abychom nezapomněli – FAO také upozorňuje, že trávit čas v lese je rozhodně dobrý nápad – pomáhá to udržovat si nebo vrátit ztracené pozitivní emoce, snižuje to stres a dokonce i krevní tlak! Čím víc se dostanete do lesa, tím méně se o vás budou pokoušet deprese, únava, budete méně naštvaní a v tenzi. V lese jste také chráněni před velkou částí znečištěného ovzduší z dopravy a dalších lidských aktivit.

#IntlForestDay or #ForestDay #MezinarodniDenLesu #DenLesu #LesyKrkonos

Poznámky:

* Mezinárodní den lesů vyhlásila na 21. březen v roce 2012 Organizace spojených národů.

Další informace:

<https://www.krnep.cz/priroda/pece/management-lesu/>

<https://www.un.org/en/observances/forests-and-trees-day>

<https://www.fao.org/international-day-of-forests>

Inspirující knihy o lese vydává například Nakladatelství Kazda: <https://www.knihykazda.cz/les>

<https://www.czechfsc.cz>

<https://prosilvabohemica.cz>

Další informace o aktuálním dění na území Krkonošského národního parku i v jeho okolí najdete na facebookovém profilu <https://www.facebook.com/spravakrnap>

<https://www.krnap.cz/aktuality/tz-oslavujeme-lesy-bez-nich-by-to-neslo>